

Oppvekst-, omsorgs- og utdanningskomiteen

Møtebok 02/10

Ávjuvárgaiddnu 50, N-9730 Kárašjohka
Telefon +47 78 47 40 00
Telefaks +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

Tid: 26.05.10 kl 13.00 - 14.00 og kl 15.30 - 18.00
27.05.10 kl 09.00 - 10.30 og 13.30 - 14.30, fraksjonsledermøte 1430 - 1500
28.05.10 kl 09.00 - 10.30 og 13.00 - 15.00

Sted: Karasjok

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
005/10	Godkjenning av innkalling og saksliste
006/10	Valg av saks- og skyggeordfører
007/10	Reinbeitekonvensjonsforhandlingene mellom Norge og Sverige
008/10	Tanavassdraget - lokal forvaltning

Tilstede

Leder, Muotka, Silje Karine, Norske Samers Riksforbund (NSR)
Nestleder, Johnsen, Geir, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (AP)
Medlem, Magga, Mariann Wollmann, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (AP)
Medlem, Gaski, Jørn Are, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (AP)
Medlem, Saari, Anne Helene, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (AP)
Medlem, Sara, Odd Iver, Árja
Medlem, Bransfjell, Ida Marie (permisjon 26.05.10), Áarjel-Saemiej Gielh (ÁaSG)
Medlem, Guvsám, Kirsti, Norske Samers Riksforbund (NSR)
Medlem, Anti, Trond Are, Norske Samers Riksforbund/Samefolkets parti (NSR/SfP)
Medlem, Nordkild, Åge, Norske Samers Riksforbund (NSR)
Medlem, Paulsen, Miriam, Norske Samers Riksforbund (NSR)
Medlem, Anders Somby jr., Flyttsamelista (FsL)
Medlem, Hans Eriksen, Fremskrittspartiet (FrP)

Permisjoner

Ida Marie Bransfjell, 25. - 26.05.10.
Geir Johnsen, 25.05.10
Kirsti Guvsám, 25.05.10.

Fra administrasjonen

Sekretærer: Kirsten Anne Guttorm og Kåre Balto

Åpen høring om reinbeitekonvensjonen

Sametingets oppvekst-, omsorgs- og utdanningskomiteen inviterte til åpen høring i saken om reinbeitekonvensjonen. Interesserte var bedt om å melde sin interesse innen 25.05. kl 12.00. Høringen ble avholdt 26.05.10, kl 13.00 - 14.00 og 17.00 - 18.00.

Innen fristen var følgende påmeldt:

Per Anders Nutti, ordförande for Saarivuoma Sameby
John Tomas Påve, viceordförande for Saarivuoma Sameby
Per Ole Oskal, Saltfjellet reinbeitedistrikt
Nina Oskal, Saltfjellet reinbeitedistrikt
Per Mathis Oskal, nestleder i Hjertind reinbeitedistrikt

Høring kl 13.00 - 14.00:

Per Anders Nutti la frem sitt syn i saken. Komiteen fikk utdelt et brev fra Saarivuoma Sameby. Det ble åpnet for spørsmål og kommentarer fra komiteen. Per Anders Nutti og John Tomas Påve svarte på spørsmål fra komiteen.

Høring kl 17.05 - 17.45:

Per Mathis Oskal la frem sitt syn i saken. Det ble åpnet for spørsmål og kommentarer fra komiteen. Per Mathis Oskal svarte på spørsmål fra komiteen.

Per Ole Oskal la frem sitt syn i saken. Det ble åpnet for spørsmål og kommentarer fra komiteen. Per Ole Oskal svarte på spørsmål fra komiteen.

Spørsmål til sametingsrådet

Komiteen ved NSR hadde spørsmål til sametingsrådet i sak 24/10 Tanavassdraget - lokal forvaltning.

Medlem i sametingsrådet Marianne Balto svarte på spørsmål i sak 24/10 Tanavassdraget - lokal forvaltning, onsdag 26.05.10, kl 15.36 - 15.50.

00UK 005/10: Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Godkjenning av innkallingen
Innkallingen av 10.05.10 ble enstemmig godkjent

Sakslisten som fulgte innkallingen ble enstemmig godkjent, med følgende tillegg:

Møtet i komiteen er åpent.

Frist for innlevering av merknader og forslag fredag 28.05.10, kl 0900.

OOUK 006/10: Valg av saks- og skyggeordførere

	Saksordfører	Skyggesaksordfører
Sak 22/10 Reinbeitekonvensjonsforhandlingene mellom Norge og Sverige	Geir Johnsen	Anders Somby jr.
Sak 24/10 Tanavassdraget - lokal forvaltning	Hans Eriksen	Mariann Wollmann Magga

OOUK 007/10: Reinbeitekonvensjonsforhandlingene mellom Norge og Sverige

Oppvekst-, omsorgs- og utdanningskomiteens innstilling

Innledning

Komiteen har behandlet sak 22/10 Reinbeitekonvensjonsforhandlingene mellom Norge og Sverige. Komiteen har behandlet sametingsrådets innstilling til høring. I forbindelse med grensetraktaten mellom Norge og Sverige av 1751, ble det inngått en særskilt avtale om samenes fortsatte rett til å gjøre bruk av land og vann på begge sider av grensen og etter "gammel sædvane" flytte med sine rein høst og vår over grensen inn i det andre land for der å kunne gjøre seg nytte av land og strand til eget og sine dyrs underhold.

Sametinget har saken til høring før endelig behandling i Stortinget.

Merknader

Komiteens, medlemmer fra Norske samers riksforbund (NSR) Silje Karine Muotka, Kirsti Guvsám, Trond Are Anti, Åge Nordkild og Miriam Paulsen, fremmet følgende merknad:

Reinbeitekonvensjonen

Komiteen vil fremheve at det er viktig å få på plass konvensjonen som regulerer reinbeiteforholdene mellom Norge og Sverige.

Komiteen registrerer at høringsrundene som Sametinget har gjennomført avdekker at deler av områdeprotokollen ikke kan sies å harmonere med de intensjonene i konvensjonen art 2 hvor formålet som oppgis med konvensjonen skal være å sikre et langsiktig grunnlag for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift.

Komiteen konstaterer at konvensjonsteksten artikkel 7 representerer en løsning hvor reinbeitedistrikt og samebyer har anledning til å gjøre interne avtaler for bruken av beitearealer. Komiteen vil fremheve denne delen av konvensjonsforslaget som et sentralt element i forhold til å finne lokale løsninger som kan tre i funksjon fremfor konvensjonens fremforhandlede områdeprotokoll ved behov.

Komiteen mener det er viktig med dialog og forhandlinger mellom partene, og ser det som svært viktig at reinbeitedistrikter/samebyer kommer til enighet seg i mellom om fordeling av arealer.

Komiteen mener at de berørte parter har en konsultasjonsrett, og at dette medfører en plikt for den norske staten i å konsultere berørte parter og at staten fortsatt har denne plikten etter at konvensjonen er trådt i kraft.

Komiteen konstaterer at forhandlingsutvalget ikke hadde vurdering av rettsgrunnlagene som en del av mandatet, blant annet som følge av Sametingets tidligere reservasjoner. Komiteen vil peke på at det er behov for at en rettighetskommisjon for reindrifta opprettes for å gjennomgå de respektive rettighetsgrunnlagene. NSRs sametingsgruppe fremmet forslag om opprettelse av en rettighetskommisjon for reindrifta for sametingsrådet i oktober 2008.

Forslag

Fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Geir Johnsen, Mariann Wollmann Magga, Jørn Are Gaski og Anne Helene Saari, medlemmet fra Árja Odd Iver Sara, medlemmet fra Áarjel-Saemiej Gielh (ÁaSG) Ida Marie Bransfjell og medlemmet fra Flyttsamelista (FsL) Anders Somby jr

Forslag 1

1. avsnitt erstattes med:

Sametinget viser til innstillingen fra Norsk-Svensk Reinbeitekommissjon av 1997, og de prosessene som har ledet til det framforhandlede utkastet til ny norsk-svensk reinbeitekonvensjon. Sametinget slutter seg til det overordnede formålet med reinbeitekonvensjonen som er å fremme og utvikle samarbeid på tvers av landegrensene, mellom reinbeitedistrikter og enkelte siidaer, samarbeid som gir både økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift i begge land. Sametinget mener at det er av avgjørende betydning for at formålet med konvensjonen oppnås, at konvensjonen sikrer forutsigbarhet, åpenhet og trygge rammer for den grenseoverskridende reindriften.

Sametingets behandling av konvensjonsutkastet, herunder skriftlig høringsrunde og muntlig høring i saken, har gitt tinget utfyllende opplysninger i saken som har vært av stor betydning for Sametingets vedtak.

Sametinget konstaterer at reinbeitekonvensjonen med tilhørende områdeprotokoller for områdene sør for Saltfjellet på en tilfredsstillende måte ivaretar reindriften på norsk side. Sametinget ser imidlertid at det er problematisk hvis reinbeitekonvensjonen med de foreslåtte områdeprotokollene fra Saltfjellet reinbeitedistrikt og nordover gjøres gjeldende så lenge det etter Sametingets oppfatning har vært både åpenbare mangler i prosessen forut for fastsettelse av områdeprotokollene for disse områdene og manglende hensyntaken til den faktiske bruken som er utøvd av reindriftssamene på norsk side. Dette gjelder særlig mangel på anerkjennelse av nødvendig og forsvarlig vinterbeiteland for enkelte distrikter, slik som Hjerttind/Stallonjarga, Mauken, Helligskogen, Gielas, Skjomen og Saltfjellet reinbeitedistrikter.

For å avhjelpe på de manglene som forhandlingsprosessen har hatt i de nordlige områdene mener derfor Sametinget at det er behov for at det igangsettes en snarlig prosess med nyforhandlinger om områdeprotokoller for områdene Hjerttind/Stallonjarga, Mauken, Helligskogen, Gielas, Skjomen og Saltfjellet hvor man kommer frem til en rimelig fordeling av beitearealer mellom reinbeitedistriktene på norsk og svensk side. Sametinget ønsker å bidra til at Staten kan finne egnet måte for nyforhandlinger med det formål å oppnå enighet, forutsigbarhet og godt samarbeid mellom reinbeitedistriktene på begge sider av grensen. En slik prosess må sikre nødvendig deltakelse fra de berørte reinbeitedistrikter i tråd med konvensjonsutkastets formål.

Det tas til etterretning av dette innebærer en gjensidig forpliktelse til å avstå fra enhver handling som er i strid med forhandlingsresultatet. Sametinget forutsetter at de åpenbare manglene under forhandlingene som har ført til at enkelte områdeprotokoller i områdene fra Saltfjellet og nordover ikke tar hensyn til de norske reinbeitedistriktenes behov for forsvarlig beiteland, rettes opp ved en igangsetting av en prosess som vil sikre konvensjonsutkastets formål om styrking av det grenseoverskridende reindriftssamarbeidet.

Artikkel 6:

Artikkel 6, nest siste avsnitt, 2. setning endres til:

Sametinget har merket seg Helligskogen reinbeitedistriktets betenkeligheter om begrensninger i adgangen til å begjære Overprøvningsnemndens avgjørelser overprøvd av de nasjonale domstoler.

Artikkel 6, siste avsnitt erstattes med:

Sametinget anerkjenner de inngåtte områdeprotokoller unntatt områdeprotokollene for reinbeitedistriktene Hjertind/Stallonjarga, Mauken, Helligskogen, Gielas, Skjomen og Saltfjellet, jfr. de paragrafer som omhandler disse distrikt i områdeprotokollen. Disse reinbeitedistriktene som får en betydelig reduksjon i sine tradisjonelle vinterbeiter som en følge av reinbeitekonvensjonen, har et særlig vern etter Grunnlovens § 110 a og da de står i fare for å miste naturgrunnlaget for sin næring og kultur. Disse reinbeitedistriktene, skal gjennom å tilføres ressurser settes i stand til å kunne føre videre avtaleforhandlinger. Det påhviler Staten i å ta et slikt ansvar og Sametinget forutsetter at dette ansvaret oppfylles.

Artikkel 7

Siste setning erstattes med:

Sametinget viser imidlertid til sitt prinsipielle syn når det gjelder de nordligste konvensjonsområdene, hvor det etter tingets syn må igangsettes en ny prosess med hensyn til områdeprotokoller som vil muliggjøre et slikt fremtidig samarbeid og fravikelse om fremforhandlet protokoll som artikkel 7 forutsetter.

Artikkel 8

2. avsnitt, 3. setning erstattes med:

Sametinget forutsetter at de åpenbare manglene under forhandlingene som har ført til enkelte områdeprotokoller i områdene fra Saltfjellet og nordover ikke tar hensyn til de norske reinbeitedistriktenes behov for forsvarlig beiteland, rettes opp ved en igangsetting av en prosess som vil sikre konvensjonsutkastets formål om styrking av det grenseoverskridende reindriftssamarbeidet.

Siste avsnitt erstattes med:

Sametinget konstaterer at de fleste vinterbeiteområder som er tildelt reinbeitedistrikter fra norsk side betinger flytting av rein med bil. Bruk av konvensjonsbeitene vil kunne medføre store kostnader for reinbeitedistriktene, både med hensyn til selve flyttingen og med oppbygging av ny infrastruktur. Sametinget forutsetter at Staten etablerer nye økonomiske ordninger knyttet til Reinbeitekonvensjonen, som fullt ut kompenserer merkostnadene ved bruk av konvensjonsbeiter på svensk side.

Sametinget har merket seg at enkelte reinbeitedistrikter ikke har deltatt i reinbeitekonvensjonsforhandlingene, og forutsetter at reinbeitedistrikt som mener å ikke være hørt i konvensjonsarbeidet blir gitt anledning til dette i det videre arbeidet.

Fra Norske samers riksforbund (NSR) Silje Karine Muotka, Kirsti Guvsám, Trond Are Anti, Åge Nordkild og Miriam Paulsen

Forslag 2

Tilleggsforslag etter siste avsnitt:

Behovet for en egen rettighetskommisjon for reindriftn

Sametinget konstaterer at forhandlingsutvalget ikke hadde vurdering av rettsgrunnlagene som en del av mandatet, blant annet som følge av Sametingets tidligere reservasjoner. Sametinget vil peke på at det er behov for at en rettighetskommisjon for reindriftn opprettes for å gjennomgå de respektive rettighetsgrunnlagene. NSRs sametingsgruppe fremmet forslag om opprettelse av en rettighetskommisjon for reindriftn for sametingsrådet i oktober 2008.

Fra Fremskrittspartiet (FrP) Hans Eriksen

Forslag 3

Alternativt forslag til rådets innstilling:

Saken om Reinbeitekonvensjonen er godt utredet og belyst i saksfremlegget. Dette er en grenseoverskridende problemstilling, og våre to lands nasjonalforsamlinger avgjør denne saken uten Sametingets innblanding.

Komiteens tilrådning

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

OOUK 008/10: Tanavassdraget - lokal forvaltning

Oppvekst-, omsorgs- og utdanningskomiteens innstilling

Innledning

Komiteen har behandlet høringsuttalelse i sak Tanavassdraget - lokal forvaltning.

Forslag

Fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Geir Johnsen, Mariann Wollmann Magga, Jørn Are Gaski og Anne Helene Saari, medlemmet fra Árja Odd Iver Sara, medlemmet fra Áarjel-Saemiej Gielb (ÁaSG) Ida Marie Bransfjell og medlemmet fra Flyttsamelista (FsL) Anders Somby jr.

Forslag 1

3. avsnitt strykes.

Tillegg:

Siste setning, 4. avsnitt, følgende tillegg til slutten av setningen: "... for den lakseførende delen av tanavassdraget".

Tillegg, settes som 3. siste avsnitt:

Sametinget er uenig i Tanautvalgets forslag til virkeområde, og mener virkeområdet for forskriften, jmf § 1, må begrenses til lakseførende strekning, som foreslått i Samerettsutvalget. En endring som foreslått av Tanautvalget, vil gi utvidete rettigheter, og dette kan ikke sametinget akseptere.

Sametinget noterer seg at utvalget foreslår å utvide virkeområde uten å innlemme berørte parter fra det foreslåtte virkeområdet.

Fra Fremskrittspartiet (FrP) Hans Eriksen

Forslag 2

Sametinget slutter seg til Tanautvalgets enstemmige forslag.

Komiteens tilrådning

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

Undertegnede har lest møteprotokollen og funnet at de vedtak som er ført inn i protokollen er i overensstemmelse med Oppveksts-, omsorgs- og utdanningskomiteens vedtak.

Karasjok, 28.05.10

Oppvekst-, omsorgs- og utdanningskomiteen

Silje Karine Muotka
komitéleder

Geir Johnsen
saksordfører

Hans Eriksen
saksordfører